

Årsredovisning

2022

VA-verksamheten

Förvaltningsberättelse

Information om verksamheten

VA verksamheten inom Arjeplogs Kommun omfattar de kommunala anläggningar i

Arjeplog

Vattenverk

Arjeplogs ytvattenverk byggdes 1969. Råvatten tas från sjön Hornavan på ca sex meters djup. Temperaturen på råvattnet vintertid ligger omkring 2-3°C medan det under sommaren kan nå över 18°C. Sjöns pH-värde är ca 7. Handlingar för ett skyddsområde är framtagna och skyddsområdet är fastställt. Vattenverket är dimensionerat för 2500 pe och kapaciteten är 1875 m³/d. Volymen på högreservoarerna är 700 m³ och 300m³ medan volymen på lågreservoaren är 225 m³. Beräknad distribuerad vattenmängd är 423 m³/d.

Avloppsrening

I Arjeplog så sker avloppsreningen med ett Avloppsreningsverk byggd 1972. Verket har mekanisk, kemisk och biologisk rening. Grovrenset tas via en skruvrens. Slamhantering sker via en Alfa-Laval slamcentrifug. Som fällningskemikalie används AVR. På nätet finns 9 st. pumpstationer. Anläggningarna är fjärrövervakade. I anläggningen ingår även värmepump för uppvärmning av reningsverket, energin tas från utgående avloppsvatten.

Adolfström

Vattenverk

Adolfströms ytvattenverk byggdes 1987, råvattnet tas från en brunn som ligger vid stranden av sjön Yraft. Vatten infiltrerar genom stranden och tränger in i brunnen. Råvattenpumpen går ca varannan dag vid normalbelastning. Temperaturen på råvattnet vintertid ligger omkring 2-3°C medan det under sommaren kan nå över 18°C. Sjöns pH-värde är ca 7. Det finns inget skyddsområde. Beräknad distribuerad vattenmängd ca 3,5 m³/d.

Avloppsrening

I Adolfström sker avloppsrening genom en markbädd byggd 1987. På nätet finns också en pumpstation. Anläggningarna är fjärrövervakade.

Mellanström

Vattenverk

Mellanströms ytvattenverk byggdes på 1960-talet, råvattnet tas från sjön Uddjaure på ca fem meters djup. Temperaturen på råvattnet vintertid ligger omkring 2-3°C medan det under sommaren kan nå över 18°C. Sjöns pH-värde är ca 7. Det finns inget skyddsområde. Beräknad distribuerad vattenmängd på 12 m³/d.

I Mellanström sker avloppsrening genom en markbädd byggd 2007 och 3 stycken infiltrationsanläggningar. På nätet finns tre stycken pumpstation. Anläggningarna är fjärrövervakade.

Jäckvik

Vattenverk

Jäckviks vattenverk byggdes någon gång mellan 1975 och 1978 och var då en ytvattentäkt där råvattnet togs från Hornavan, en liten bit från stranden. 1988 borrades en brunn och grundvatten användes istället eftersom det varit problem med mycket ”skräp” i vattnet tidigare, t ex löv som täppt till filtren. Hösten 1995 borrades ytterligare en brunn eftersom kapaciteten var för liten i den första. Grundvattnet gav istället problem med svavelväte och mangan som spreds i ledningar vilket gav lukt- och smakproblem på vattnet. 2006 blev det åter en ytvattentäkt då råvattnet igen började tas från Hornavan. Denna gång placerades vattenintaget längre ut, ca 500 m från stranden, vilket gjorde att vattenkvaliteten blev bättre.

Råvattnet tas på ca åtta meters djup. Temperaturen på råvattnet vintertid ligger omkring 2-3°C medan det under sommaren kan nå över 18°C. Sjöns pH-värde är ca 7. Det finns inget skyddsområde. De borrade brunnarna finns kvar och kan fungera som reservvattentäkt. Det finns en lågreservoar på ca 30 m³. Beräknat medeluttag av vatten, ca 25-30 m³/d.

Avloppsrening

I Jäckvik så sker avloppsreningen med ett Avloppsreningsverk byggt 2022. Reningen sker genom grovrens, biologiskrening samt kemisk rening. På nätet finns 2 stycken pumpstationer. Anläggningarna är fjärrövervakade.

Laisvall

Vattenverk

Laisvalls grundvattenverk byggdes 1995, råvattnet tas från 2 borrade brunnar på ca 50 meters djup. Båda brunnarna är övertäckta, en med plastöverbyggnad och den andra med betongöverbyggnad. Temperaturen på råvattnet ligger omkring 4°C året om. Grundvattnets pH-värde är ca 8. Handlingar för ett skyddsområde är framtagna och skyddsområdet är fastställt. Vattenverket är dimensionerat för 1000 pe och volymen på lågreservoaren är 84 m³. Beräknad distribuerad vattenmängd är ca 50 m³/d.

Avloppsrening

I Laisvall så sker avloppsreningen med ett Avloppsreningsverk byggt på 70-talet. Verket har mekanisk och kemisk rening. Grovrenset tas via en 3 mm stepscreen. Slamhantering sker via en slamsilo. Som fällningskemikalie används Vial-L. På nätet finns inga pumpstationer. Anläggningarna är fjärrövervakade.

Nyliden

Vattenverk

Nylidens vattenverk byggdes om till ett grundvattenverk 1999, råvattnet tas från 2 borrade brunnar på ca 53 meters djup. Den ena brunnen har en betongöverbyggnad medan den andra är lokaliserad i vattenverkets källare. Temperaturen på råvattnet ligger omkring 4°C året om. Grundvattnets pH-värde är ca 7. Det finns inget skyddsområde. Vattenverket är dimensionerat för 24 m³/d.

Avloppsrening

I Nyliden sker avloppsrening genom infiltrationsanläggning. På nätet finns inga pumpstationer. Anläggningarna är fjärrövervakade.

Slagnäs

Vattenverk

Slagnäs vattenverk byggdes om till ett grundvattenverk 1999, råvattnet tas från 1 borrar brunn på ca 40 meters djup. Brunnen har en plastöverbyggnad. Temperaturen på råvattnet ligger omkring 4°C året om. Grundvattnets pH-värde är ca 8. Det finns inget skyddsområde. Vattenverkets kapacitet är 335 m³/d. Antalet anslutna är 95 fastboende (95 pe) vilket ger en beräknad distribuerad vattenmängd på 19 m³/d.

Avloppsrening

I Slagnäs sker avloppsrening genom en markbädd som renoverades 2013. På nätet finns också en pumpstation. Anläggningarna är fjärrövervakade.

Hela kommunens VA verksamhet utgörs totalt av 3st Reningsverk. 7st Vattenverk. 15st Pumpstationer. 1 Högreservoar samt 7st Markbädd-/Infiltrations-system med tillhörande slamavskiljare. Till detta tillkommer ca 55km vattenledning, 55km avloppsledning samt 25km dagvattenledning. Drift och underhåll sköts sedan 2018 i egen regi.

Måluppfyllelse

Mål: 100% självfinansieringsgrad

VA-verksamheten redovisar ett negativt resultat, vilket genererar en självfinansieringsgrad om 96 %. Underskottet beror bla. på ökade kostnader för elström och reparation av anläggningar.

Servicegaranti

Dricksvatten levereras till anslutna fastigheter under hela dygnet.

Uppfyllelse: 99,7% av tiden har abonnenterna haft dricksvattenleverans med undantag av ett mindre antal korta avbrott vid exempelvis ventilbyten och reparationer.

Vid leveransavbrott längre än 1 vecka, kompenseras kunden med en prisreduktion motsvarande 1/26-dels årstaxa.

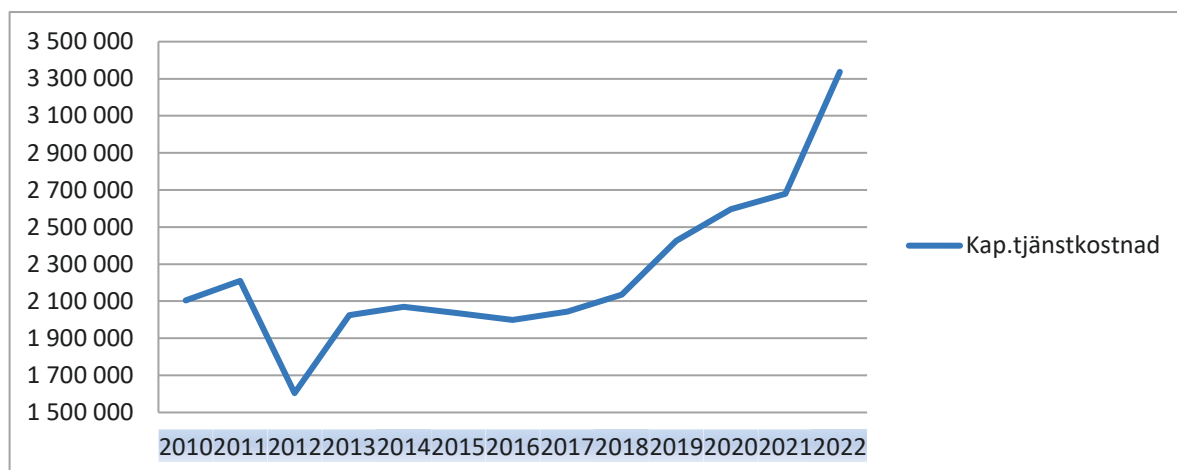
Uppfyllelse: Inget leveransavbrott har föranlett utbetalning av kompensation.

Flerårsjämförelse

VA-verksamhetens ekonomiska utveckling i sammandrag.

	2022	2021	2020	2019	2018
Nettoomsättning, tkr	12 902	11 452	10 570	10 322	10 143
Resultat efter finansiella poster, tkr	-588	-251	-542	-1 233	210
Balansomslutning, tkr	72 934	62 385	46 322	42 158	37 763
Antal anställda, st.	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5
Soliditet, %	2,2%	3,5 %	5 %	7 %	11 %
Täckningsbidrag, %	96 %	98 %	95 %	89 %	102 %

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

- Arbetet med att minska tillskottet av ovidkommande vatten på avloppsnätet inom Arjeplogs tätort har fortsatt om än i något reducerad takt, under året har några brunnsbyten genomförts.
- Arbetet med löpande underhåll vad gäller ventiler har fortsatt under 2022 och kommer att fortgå under flera år. Huvudfokus har legat på större huvudventiler för att minska omfattningen på framtida störningar då ett väl fungerande ventilnät möjliggör mindre drabbade områden.
- Under våren 2022 färdigställdes byggnationen och driftsättningen av Jäckvik reningsverk. Utöver enstaka intrimningsproblem så har reningsverket fungerat tillfredställande.
- Andra villaområdet (Mellanström) där vattenledningar har renoverats har färdigställts. Hela infrastrukturen gällande VA har renoverats, ventiler har byts och både dricksvattenledningar och avloppsledningar samt brunnar har renoverats. Dessa åtgärder kommer löpande att fortsättas med årligen.

Miljöfrågor, personalfrågor, och annan icke-finansiell information

Tjänsten som Enhetschef VA & Renhållning uppgår till 50 % och har varit tillsatt under hela året.

Framtida utveckling

Minskning av ovidkommande spillvatten kommer att fortsätta under 2023 och i planeringen finns bland annat planer att fortsätta kartläggningen av fastigheter där yt-, drän- och tak avvattning är felaktigt inkopplade på spillvattennätet. Detta är en av de enskilt största problemområdena där mer övergripande insatser kommer att krävas för att komma till bukt med problemen. Allt eftersom klimatet förändras så kommer åtgärder att krävas för att säkra upp dagvattennätet för att kunna hantera den ökande mängden av nederbörd som är att vänta de kommande åren.

Utöver detta kommer en större mängd resurser läggas på upprustning av styr och reglering inom både vatten och avloppssidan. Verksamheten har under lång tid kämpat med brister inom dessa områden, bister som på lång sikt kan leda till allvarliga driftstopp och på kort sikt en märkbar arbetsbelastning.

Kapacitethöjning i Jäckvik på dricksvattenproduktionen och spillvattenpumpstationer kommer fortgå de kommande 1-2 åren.

Miljöpåverkan

Kommunen bedriver anmälningspliktig/tillståndspliktig verksamhet enligt miljöbalken. Anmälningsplikten/tillståndet avser Va-anläggningar. Den anmälningspliktiga/tillståndspliktiga verksamheten motsvarar 100 % av verksamhetens nettoomsättning.

Investeringsredovisning

Projekt	Projekt text	Invbudget 2022	Utfall 2022	Avvikelse
1013	Investeringar Kommunalteknik	869 000	328 034	540 966
1541	VA-byggnader	2000 000	913 941	1 086 060
1542	Upprustning VA-ledningar	6 000 000	6 101 148	-101 148
1546	VA-anläggning Jäckvik	7 506 000	7 984 400	-478 400
1549	Avloppsanläggning Adolfström	1 5281 000	185 799	15 095 201
1565	VA Adolfström		0	0
1589	Ledningsnät Jäckvik	768 000	19 467	748 533
1590	Ledningsförstärkning Jäckvik	1 754 000	433 947	1 320 053
Totals		34 178 000	15 966 735	18 211 265

Enligt sund långsiktig planering av reinvesteringar ska volymen reinvestering motsvara den kapitalkostnad som påförs VA-kollektivet. Detta har under de senaste åren gjorts i Arjeplogs kommun, vilket på sikt innebär att den så kallade "tickande bomben" har bromsats avsevärt.

Under 2023 och de närmaste kommande åren så pekar prognosen mot att reinvestering över avskrivningstakten vilket då verkar för att ta igen tidigare års underskott. Det budgeterade reinvesteringsbehoven 2021-2025 beräknas fortsätta vara ca 4 000 000/år för ledningsnätet och ca 5 000 000 för anläggningar. Under 2018 så har en långsiktig strategi framarbetats för att agera underlag för den långsiktiga budgetplaneringen. För att uppnå ett negativt utfall på investeringsbehovet så krävs det att ca 600 meter ledningsrenovering varje år. Allt under detta så växer underhållsbehovet teoretiskt och med det även de framtida kostnaderna i form av driftstörningar och kostsamma akutgrävningar. Problem kvarstår dock att på ett kostnadseffektivt sätt upparbeta beviljade medel. Stor bidragande orsakar till detta är bristen på historik och dokumentation som många gånger ligger till grund för projektering av åtgärderna.

Resultaträkning	Not	2022	2021
Nettoomsättning	2	12 901 731	11 452 372
Rörelsens kostnader			
Råvaror och förnödenheter		-152 035	-86 494
Övriga externa kostnader		-6 135 335	-5 222 562
Personalkostnader	3	-3 905 709	-3 677 622
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar		<u>-2 873 132</u>	<u>-2 021 225</u>
Summa rörelsens kostnader		-13 066 211	-11 007 903
Rörelseresultat		-164 480	444 469
Resultat från finansiella poster			
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter			
Räntekostnader och liknande resultatposter		<u>-423 804</u>	<u>-695 072</u>
Summa resultat från finansiella poster		-423 804	-695 072
Resultat efter finansiella poster		-588 284	-250 603
Årets resultat		<u>-588 284</u>	<u>-250 603</u>

Balansräkning	Not	2022-12-31	2021-12-31
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
<u>Materiella anläggningstillgångar</u>			
Byggnader och mark	4	64 196 576	38 047 049
Maskiner och inventarier	5	465 255	12 313
Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar	6	1 178 816	13 841 548
Summa anläggningstillgångar		<u>65 840 647</u>	<u>51 900 910</u>
Omsättningstillgångar			
<u>Kortfristiga fordringar</u>			
Kundfordringar		3 224 925	3 349 976
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		3 475	9 400
Avräkning mot kommunen		3 864 883	7 124 956
Summa omsättningstillgångar		<u>7 093 283</u>	<u>10 484 332</u>
Summa tillgångar		<u>72 933 930</u>	<u>62 385 242</u>
Eget kapital och skulder			
Eget kapital	7		
<u>Fritt eget kapital</u>			
Balanserad vinst eller förlust		2 184 346	2 434 949
Årets resultat		-588 284	-250 603
Summa eget kapital		<u>1 596 062</u>	<u>2 184 346</u>
Långfristiga skulder			
Övriga skulder till kreditinstitut (kommun)		64 767 205	51 131 675
Investeringsbidrag		1 073 442	769 235
Anslutningsavgifter		3 321 735	3 204 238
Summa långfristiga skulder		<u>69 162 384</u>	<u>55 105 148</u>
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		1 456 594	4 493 916
Övriga kortfristiga skulder		353 530	230 415
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	8	365 360	371 417
Summa kortfristiga skulder		<u>2 175 484</u>	<u>5 095 748</u>
Summa eget kapital och skulder		<u>72 933 930</u>	<u>62 385 242</u>

Kassaflödesanalys	Not	2022	2021
Den löpande verksamheten			
Rörelseresultat efter finansiella poster		-588 284	-250 603
Justering för avskrivningar		2 434 974	2 021 225
		1 846 690	1 770 622
Ökning/minskning kundfordringar		125 051	-305 193
Ökning/minskning övriga fordringar		5 925	-4 700
Ökning/minskning leverantörsskulder		-3 037 322	2 079 540
Ökning/minskning övriga kortfristiga rörelseskulder		117 058	249 149
Periodiserade anläggningsavgifter/bidrag		-235 397	-225 068
Rättelse ingående balans periodiserade bidrag			19 101
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-1 177 995	3 583 451
Investeringsverksamheten			
Investeringar i materiella anläggningstillgångar		-16 374 711	-15 883 556
Erhållna investeringsbidrag		407 975	
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-15 966 736	-15 883 556
Finansieringsverksamheten			
Upptagna lån		13 635 530	13 947 208
Nya anslutningsavgifter		249 128	263 470
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		13 844 658	14 210 678
Förändring avräkning mot kommunen		-3 260 073	1 910 573
Avräkning mot kommunen vid årets början		7 124 956	5 214 383
Avräkning mot kommunen vid årets slut		<u>3 864 883</u>	<u>7 124 956</u>

Noter

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Redovisningen har skett i enlighet med kommunal redovisningslag och gällande rekommendationer. Från 2015 redovisas investeringsbidrag samt anslutningsavgifter som en förutbetalad intäkt under långfristiga skulder i stället för att som tidigare nettoredovisats under anläggningstillgångar. För investeringar anskaffade från och med 2016 tillämpas komponentavskrivningar.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. Utgifter för förbättringar av tillgångars prestanda, utöver ursprunglig nivå, ökar tillgångens redovisade värde. Utgifter för reparation och underhåll redovisas som kostnader. Som anläggningstillgång definieras en investering som överstiger ett prisbasbelopp.

Linjär avskrivningsmetod används för samtliga typer av materiella tillgångar. Avskrivningarna beräknas från den månad som tillgången tas i bruk. Investeringar anskaffade från och med 2016 har indelats i komponenter och avskrivningstiderna styrs av respektive komponent.

Kundfordringar

Kundfordringar redovisas som omsättningstillgångar till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuellt bedömda osäkra kundfordringar.

Låneskulder

Har beräknats till ingående bokfört värde på anläggningarna 2006-01-01. Därefter förändras låneskulden med årets investeringar efter avdrag för avskrivningar. Internränta beräknas på låneskulden.

Intern likvidränta

Räntan har beräknats kvartalsvis på samtliga externa driftsintäkter och driftskostnader. Kommunens räntesats på penningmarknadskontot har använts vid respektive beräkningstillfälle.

Avsättningar för pensioner samt individuell avsättning till pensioner

Särredovisas inte inom VA-verksamheten. Pensionskostnader fördelas via personalomkostnadspålägget.

Skuld för semester och okompenserad övertid

Särredovisas ej inom VA-verksamheten. Kostnaden redovisas i samband med uttag av semester och okompenserad övertid.

Kommungemensamma kostnader

Avser del av kommunens gemensamma kostnader för revision, administration, politiker samt avgift till kommunförbund. Från 2007 fördelas bokförda nettokostnader 2006 baserat på

antalet anställda inom VA i förhållande till totalt antal anställda. Från 2019 fördelas även administrationskostnader för fakturering/fakturafrågor utifrån tidsatt arbetsinsats. IT samt telefonikostnader har fördelats utifrån antalet datorer.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medför in- eller utbetalningar.

Som likvida medel klassificeras, förutom kassa- och banktillgodohavanden, kortfristiga finansiella placeringar som dels är utsatta för endast en obetydlig risk för värdefluktuationer, dels

- handlas på en öppen marknad till kända belopp eller
- har en kortare återstående löptid än tre månader från anskaffningstidpunkten.

Nyckeltalsdefinitioner

Soliditet

Eget kapital och obeskickade reserver (med avdrag för uppskjuten skatt) i förhållande till balansomslutningen.

Not 2 Intäkternas fördelning

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
I nettoomsättningen ingår intäkter från:		
Brukningsavgifter	11 868 786	10 676 403
Anslutningsavgifter	131 629	121 090
Övriga intäkter	<u>901 317</u>	<u>654 879</u>
Summa	<u>12 901 732</u>	<u>11 452 372</u>

Not 3 Personal

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Medelantalet anställda		
Totalt	<u>5,2</u>	<u>5,2</u>
Löner, ersättningar, sociala avgifter och pensionskostnader		
Löner och ersättningar till övriga anställda	2 791 651	2 663 094
Sociala avgifter enligt lag och avtal	<u>1 114 058</u>	<u>1 014 528</u>
Totalt	<u>3 905 709</u>	<u>3 677 622</u>

Not 4 Byggnader och mark

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Ingående anskaffningsvärden (inkl bidrag/avgifter)	69 281 366	62 347 698
Inköp	15 084 963	3 009 006
Omklassificeringar	13 461 949	3 924 662
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	<u>97 828 278</u>	<u>69 281 366</u>
Ingående avskrivningar (inkl bidrag/avgifter)	-31 234 317	-29 195 815
Årets avskrivningar	-2 397 382	-2 019 401
Justering fel ingående balans		-19 101
Bidrag/avgifter överfört till skuld/ Utgående ackumulerade avskrivningar	<u>-33 631 699</u>	<u>-31 234 317</u>
Utgående restvärde enligt plan	<u>64 196 579</u>	<u>38 047 049</u>

Not 5 Maskiner och andra tekniska anläggningar

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Maskiner		
Ingående anskaffningsvärden	940 712	940 712
Årets förändringar		
-Inköp		
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	940 712	940 712
Ingående avskrivningar	-928 397	-926 575
Årets förändringar		
-Avskrivningar	-1 824	-1 824
Utgående ackumulerade avskrivningar	-930 221	-928 397
Utgående restvärde enligt plan	<u>10 491</u>	<u>12 313</u>
Bilar		
Ingående anskaffningsvärden	96 000	96 000
Årets förändringar	490 534	
-Inköp		
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	586 534	96 000
Ingående avskrivningar	-96 000	-96 000
Årets förändringar		
-Avskrivningar	-35 768	
Utgående ackumulerade avskrivningar	-131 769	-96 000

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Utgående restvärde enligt plan	454 765	<u>0</u>
Inventarier 10-åriga		
Ingående anskaffningsvärde	340 500	340 500
Årets förändring		
-Försäljningar och utrangeringar		
-Inköp		
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	340 500	340 500
Ingående avskrivningar	-340 500	-340 500
Årets förändring		
-Avskrivningar		
Avgår ack.avskrivningar utrangeringar		
Utgående ackumulerade avskrivningar	-340 500	-340 500
Utgående restvärde inventarier 10-åriga	0	0
Utgående restvärde maskiner och inventarier	<u>465 255</u>	<u>12 313</u>

Not 6 Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Ingående nedlagda kostnader	13 841 548	4 891 660
Under året nedlagda kostnader	799 214	12 874 550
Omklassificeringar	-13 461 946	-3 924 662
Utgående nedlagda kostnader	<u>1 178 816</u>	<u>13 841 548</u>

Not 7 Förändring av eget kapital

	<u>2022-12-31</u>	<u>2021-12-31</u>
Ingående eget kapital	2 184 346	2 434 949
Årets resultat	<u>-588 284</u>	<u>-250 603</u>
Summa Eget kapital	1 596 065	2 184 346

Not 8 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	<u>2022-12-31</u>	<u>2021-12-31</u>
Övriga poster	<u>365 360</u>	<u>371 417</u>
Summa	<u>365 360</u>	<u>371 417</u>